

Γιώργος Λογοθέτης *Ο πόλεμος στην Τσετσενία*

Το πρόβλημα της Τσετσενίας δε λύθηκε ακόμα με τον πόλεμο και μια πολιτική-ειρηνική λύση δε φαίνεται στον ορίζοντα. Αντίθετα, παρά την τωρινή ύφεση, οι πολεμικές επιχειρήσεις πολύ πιθανόν θα ενταθούν και στο μέλλον. Σε τι συνίσταται λοιπόν το πρόβλημα της Τσετσενίας; Και ποια θα έπρεπε ίσως να είναι η θέση των δημοκρατικών δυνάμεων απέναντι στον πόλεμο αυτό;

Ο πληθυσμός της Τσετσενίας είναι περίπου 600.000. Η χώρα αυτή είχε προσαρτηθεί βίαια στην ΕΣΣΔ. Αργότερα απετέλεσε, μαζί με τους Ινγκούσους, μια αυτόνομη δημοκρατία, την Τσετσενο-Ινγκουσέτια, στα πλαίσια της ΕΣΣΔ. Με την κατάρρευση της Σ.Ε. άρχισε να οργανώνεται στην Τσετσενία ένα ένοπλο αποσχιστικό κίνημα, με

πρωταγωνιστές τους μουσουλμάνους φονταμενταλιστές. Οι Τσετσένοι αυτονομιστές ενισχύθηκαν και ενισχύονται με υπερμοντέρνο οπλισμό από τις ΗΠΑ, το Πακιστάν, τη Σαουδική Αραβία και την Τουρκία. Σύμφωνα με τις υπάρχουσες πληροφορίες, όπλα διοχετεύονται επίσης μέσω της Γεωργίας. Έτσι αναπτύχθηκε ένα ισχυρό αποσχιστικό κίνημα και η σύγκρουση με τη Ρωσία κατέληξε, μέσα από διπλωματικές ιντριγκες, συναλλαγές με τη ρωσική κυβερνητική μαφία κ.λπ., στο φρικαλέο πόλεμο που παρακολούθησαμε (μέσω των ΜΜΕ) κατά το τελευταίο διάστημα.

Ποια θα μπορούσε να είναι μια θέση αρχών απέναντι σ' αυτό τον πόλεμο; Θα μπορούσαμε να ξεκινήσουμε από δυο θέσεις που αξιώνουν το καθεστώς αρχών. Τη

θέση του ΟΗΕ για την αυτοδιάθεση των λαών και τη μαρξιστική και ειδικά τη λενινιστική θέση για το δικαίωμα των λαών της Σ.Ε. για αυτοδιάθεση και αποχώρηση από την Ένωση. Θεωρητικά το εθνικό ζήτημα είχε λυθεί στην ΕΣΣΔ. Πρακτικά είχαν γίνει πολλά για την ανάδειξη της πολιτισμικής κληρονομιάς κάθε έθνους και εθνότητας. Όμως και η ισότητα στην πράξη δεν ήταν τέλεια και τα εθνικιστικά αισθήματα, καλλιεργημένα επί αιώνες, δεν ξεπεράστηκαν στις τότε συνθήκες.

Ποιος είναι λοιπόν ο χαρακτήρας του κινήματος των Τσετσένων αυτονομιστών; Και με ποια κριτήρια θα το κρίνουμε; Το κίνημα αυτό δεν είναι ένα απελευθερωτικό δημοκρατικό κίνημα που αποσκοπεί στην εθνική και κρατική ολοκλήρωση ενός καταπιεζόμενου έθνους, στα πλαίσια έστω του καπιταλισμού. Πολύ περισσότερο, δεν είναι ένα προοδευτικό κίνημα που συμβάλλει στην εθνική αποκατάσταση και στην ενότητα των εθνών. Στην περίπτωση των Τσετσένων ανταρτών, πρόκειται για ένα αποσχιστικό κίνημα, ισλαμικο-φονταμενταλιστικό, δηλαδή αντιδραστικό, που αποβλέπει να γυρίσει πίσω το ιστορικό γίγνεσθαι προς μια θεοκρατική-σκοταδιστική τρομοκρατική κοινωνία. Πρόκειται για κίνημα που υποστηρίζεται από αντιδραστικά καθεστώτα και ιδιαίτερα από τις ΗΠΑ. Το κίνημα αυτό εξυπηρετεί τα κοσμοκρατορικά σχέδια των ΗΠΑ, στα οποία εντάσσεται και ο κατακερματισμός της Ρωσίας και ο έλεγχος των πετρελαίων της Κασπίας και ο δρόμος των πετρελαίων. Ένα τέτοιο κίνημα δεν είναι ιστορικά δικαιωμένο και παρότι συμπάθεια για τα θύματα του άγριου αυτού πολέμου, δεν μπορεί να έχει την υποστήριξη όσων κρίνουν με βάση τα προηγούμενα κριτήρια.

Σ' αυτή την περίπτωση λοιπόν πρέπει

να είμαστε υπέρ των Ρώσων και του πολέμου γενοκτονίας που διεξάγουν εναντίον ενός μικρού λαού; Για να απαντήσουμε σ' αυτό το ερώτημα, πρέπει να δούμε τους σκοπούς τους οποίους υπηρετεί η ρωσική πολιτική.

Στη Ρωσία, μετά την κατάρρευση της ΣΕ, υπάρχει μια υπό διαμόρφωση, ιστορικά ανέκδοτη μορφή αστικής τάξης, που συγκροτείται με την αρπαγή του κοινωνικού πλούτου, ειδικά των πατρελαίων, του φυσικού αερίου και των πρώτων υλών της χώρας, με παράνομες τραπεζικές και χρηματιστηριακές μεθόδους, συνολικά με μεθόδους μιας αδιστακτης μαφίας που συγκροτείται από διεφθαρμένα ανώτερα στελέχη του προηγούμενου καθεστώτος. Η υπό διαμόρφωση ρωσική αστική τάξη δεν ενδιαφέρεται, προφανώς, για εθνικά ή ανθρωπιστικά ιδεώδη. Ενδιαφέρεται για τον πλουτισμό και την επιβίωσή της ως κυρίαρχης τάξης. Έτσι, μετά από παλινωδίες και συναλλαγές με την τσετσενική μαφία, η ρωσική κυβέρνηση εξαπέλυσε έναν άγριο πόλεμο με υπερσύγχρονα όπλα εναντίον των Τσετσένων αυτονομιστών. Με τον πόλεμο αυτό η ρωσική μαφία εκμεταλλεύεται και οξύνει το λανθάνοντα αλλά υπάρχοντα μεγαλορωσικό εθνικισμό των πιο καθυστερημένων στρωμάτων της ρωσικής κοινωνίας. Και η άθλια αυτή πολιτική απέδωσε: μια από τις αιτίες, χάρη στις οποίες κέρδισε τις πρόσφατες εκλογές ο πρώην κατάσκοπος Πούτιν, ήταν η σκληρή, απάνθρωπη θέση του στον πόλεμο εναντίον της Τσετσενίας. Ο ρωσικός (πρώην κόκκινος) στρατός δεν πολεμά στην Τσετσενία για να απαλλάξει το λαό της από τους αντιδραστικούς φονταμενταλιστές. Με το πιο βάρβαρο μέσον, τον πόλεμο, υπηρετεί τα συμφέροντα της νέας μαφιόζικης αστικής τάξης και της κυβέρνησής της η οποία, πέρα από την έξαρση του

μεγαλο-ρωσικού σοβινισμού, αποβλέπει και σε πιο «πεζούς» στόχους: στον έλεγχο των πετρελαίων και των δρόμων των πετρελαίων. Η υποστήριξη του Πούτιν από ένα μεγάλο ποσοστό του πληθυσμού της Ρωσίας αναδεικνύει και μια ακόμη όψη της σύγχρονης αυτής τραγωδίας: το βαθμό της ιδεολογικής αλλοτρίωσης των λαών της τέως ΣΕ.

Συμπέρασμα: Καταδικάζουμε το μεσαιωνικό-φονταμενταλιστικό κίνημα των Τσετσένων αυτονομιστών, που επιδιώκουν να μετατρέψουν την Τσετσενία σε δεύτερο Αφγανιστάν. Ταυτόχρονα καταδικάζουμε τον πόλεμο που εξαπέλυσε η ρωσική ιμπεριαλιστική μαφία εναντίον δικαίων και αδικών. (Ολόκληρος ο πληθυσμός της Τσετσενίας δεν υποστηρίζει τους αντάρτες, ολόκληρος όμως υποφέρει και αποδεκατίζεται από τα τανκς, τα αεροπλάνα και τα ελικόπτερα των εισβολέων).

Τις λοιπών αποστάσεις και από τις δυο πλευρές; Προφανώς όχι! Καταδίκη και των δύο, αλλά για διαφορετικούς λόγους, με βάση συγκεκριμένα κριτήρια.

Στην περίπτωση της Τσετσενίας εμφανίζεται ένα τραγικό παράδοξο. Να μην είσαι ούτε με τον εισβολέα ούτε με αυτόν που ικρίσταται την επίθεση. Βεβαίως οι προοδευτικοί άνθρωποι, οργανώσεις και κόμματα ήταν πάντοτε υπέρ των προοδευτικών κινήματων (των εθνικών, αντιαποικιακών, απελευθερωτικών) ή έστω υπέρ των θυμάτων

των ιμπεριαλιστικών επιδρομών. Ορθώς, π.χ., η πλειοψηφία του ελληνικού λαού (πλην ορισμένων ευγενών διανοούμενων ψυχών) τάχθηκε υπέρ του λαού της Γιουγκοσλαβίας (όχι υπέρ του Μιλόσεβιτς) στους δυο αποσχιστικούς και επιθετικούς πολέμους σε βάρος αυτής της χώρας. Ορθώς επίσης έχει ταχθεί υπέρ του κινήματος των Κούρδων, όσες αντιρρήσεις και αν έχει για πλευρές της ιδεολογίας αυτού του κινήματος. Η διπλή άρνηση στην περίπτωση της Τσετσενίας δε σημαίνει ουδετερότητα.

Πράγματι, οι προοδευτικοί άνθρωποι, τα προοδευτικά κινήματα και κόμματα, πρέπει να απαιτήσουν την αποχώρηση των Ρώσων με τον ταυτόχρονο αφοπλισμό των φονταμενταλιστών ανταρτών και την εξασφάλιση, μετά από την ειρήνευση, του δικαιώματος του λαού της Τσετσενίας για αυτονομία στα πλαίσια της Ρωσικής Ομοσπονδίας ή για απόσχιση. Βεβαίως μια απόσχιση θα σήμαινε, πιθανώς, μετατροπή αυτής της χώρας σε αμερικανικό προτεκτοράτο στο «μαλακό υπογάστριο» της Ρωσίας. Δηλαδή, η εφαρμογή μιας δίκαιης αρχής θα μπορούσε να αποβεί υπέρ των κοσμοκρατορικών σχεδίων της ΗΠΑ. Αλλά αυτός δεν είναι λόγος για να υποστηρίξουμε έναν κατακτητικό πόλεμο που υπηρετεί τα συμφέροντα όχι του ρωσικού λαού, αλλά της ρωσικής μαφίας, η οποία μεταλλάσσεται σε νέα κυρίαρχη τάξη.